

Analyse als opmaat voor verbeterplan

Schoolbesturen van een zeer zwakke school kunnen een beroep doen op de PO-Raad om de verschillende factoren die een rol spelen in kaart te laten brengen. Een adviseur maakt een analyse voor het opstellen van het verbeterplan.

In juni 2009 beoordeelde de Inspectie van het onderwijs dat basisschool De Meulenridders in Ossendrecht als 'zeer zwak'. Daarop liet het bestuur van de school, Vives, een analyse door de PO-Raad uitvoeren. "Met de analyse wilden we het onderzoek van de inspectie verder uitbreiden en verdiepen", zegt bestuursmanager Stéphane Cépère. "Met de focus op de context van de school, de kwaliteit van het onderwijs, de opbrengstcapaciteit en de maatschappelijke functie van de school."

Twee doelen

De analyse diende twee doelen. "In de eerste plaats is het een steuntje in de rug voor het team. De inspectie let alleen op de gebreken. Maar er gaan ook dingen goed, dat wordt in de analyse ook benoemd. Ten tweede bevat de analyse aanbevelingen voor het verbeterplan. Wij moeten in oktober een verbeterplan aanleveren bij de inspectie. Het analyserapport gebruiken we als bron voor het op te stellen plan van aanpak. Een belangrijk resultaat moet zijn dat de eindopbrengsten in de zomer van 2010 weer voldoende zijn."

Onderzoek

Uschi van der Velden, onafhankelijk onderwijsadviseur, voerde de analyse uit. Zij onderzocht daarvoor documenten en dossiers en sprak met mensen in alle geledingen van de school. Ook legde ze klassenbezoeken af en besprak haar observaties met de leerkrachten. "Het team was verrast door het inspectieoordeel. Men wist natuurlijk wel dat de resultaten van de Cito Eindtoets niet goed waren, maar hechtte daar niet zoveel waarde aan omdat de Eindtoets pas wordt afgenomen nadat het advies voor het voortgezet onderwijs al heeft plaatsgehad. Bovendien ging de Entreetoets in groep 7 wel goed, en zijn de tussenopbrengsten ook op orde. Daarom kunnen de eindopbrengsten binnen afzienbare tijd ook verbeteren."

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

"In de klassen trof ik een goed niveau aan. Wel moet het onderwijsleerproces meer een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het hele team worden. Het ontbreekt aan regie. Veel zaken staan goed op papier maar de uitvoering wordt te weinig bewaakt. Het team wil daar ook graag meer aansturing op. Daarnaast kan er winst worden behaald door anders om te gaan met de Cito-toetsen. Als de resultaten van de toetsen geanalyseerd en geïnterpreteerd worden kun je op basis daarvan je onderwijs bijstellen. Op welke onderdelen mist iets in ons onderwijs? Ook de voorbereiding en attitude van de kinderen op de Cito Eindtoets is van belang."

Contextfactoren

Ook contextfactoren spelen een rol als een school lage eindopbrengsten heeft. Dat onderzoekt de inspectie niet. Van der Velden: "Een analyse doet recht aan de omstandigheden van een school. Deze school was ontstaan uit een fusie. De jarenlange impact op de cultuur in een school is niet te onderschatten. Toevallig liep het vertrek van de vorige directeur samen met het negatieve inspectieoordeel. Inmiddels is er een nieuwe directeur gestart. Het team ziet nieuwe kansen met deze nieuwe directeur." Met de analyse is er orde aangebracht in de complexe factoren die hebben geleid tot de ontstane situatie van de school. "Het zijn geen versnipperde onderdelen meer", zegt Van der Velden. "Het is een behapbaar en integraal verhaal geworden."

Taakverdeling

Ook voor het bestuur heeft Van der Velden aanbevelingen geformuleerd. "Faciliteren en meewerken, kritisch een vinger aan de pols houden, doorvragen, goede afspraken maken

met de directeur. Dat moet de directeur ook doen met het managementteam van de school, de intern begeleider en de bouwcoördinatoren. Een goede taakverdeling maken." Deze aanbevelingen neemt bestuursmanager Stéphane Cépère over. "Wij gaan verantwoord sturen richting eindopbrengsten. Daarin trekken we gezamenlijk op met de nieuwe directeur. We zitten dicht op de uitvoering van het verbeterplan. Iedere twee weken overleggen we met de stuurgroep op de school zelf, en iedere maand bespreken we de voortgang met de directeur."

Vorbereiding

Een belangrijke voorwaarde voor een analyse is de voorbereiding van het team. "Het managementteam had goed gecommuniceerd over de analyse, waardoor de samenwerking goed is verlopen", zegt Van der Velden. "De analyse werd als zinvol ervaren. Het gebeurt op verzoek van het bestuur, maar het moet ondersteunend zijn voor de school."

(Tekst: Susan de Boer)